

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 29. marca so pripeljali špeharji na 51 voz zeh 135 zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 16-17, špeh 19-20. Na trgu je bilo 31 voz s 113 vrečami krompirja po 0.70-1.50, 2 voza čebule po 2.50-3, 19 vreč zelja po 1-5. Sena je bilo 18 voz po 85-85, 6 voz otave 85-90, 8 voz slame po 60-70. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, oves 1.25-1.50, kuruza 1.75-2, ajda 2, ajdovo pšeno po 5, proso 2.50, fižol 2.50-3. Kokoš 30-50, piščanci 45-80, gos 80-110, puran 75-150, domači zajec 5-40. Česen 14-16, kislo zelje 4, repa 2, jabolka 3.50-12, suhe slive 10-12. Mleko 2.50-3, smetana 12-14, surovo maslo 40-48, jajca 0.75-1, med 14-20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 16 konjev, 15 bikov, 145 volov, 249 krav in 11 telet, skupaj 436 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 24. marca 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 9.50 Din, poldebili voli od 8.50 do 9 Din, plemenski voli od 6.50 do 7.50 D, bikji za klanje od 7.50 do 8.50 Din, klavne krave debele od 7.50 do 8.25 Din, plemenske krave od 6.50 do 7 Din, krave za klobasarje od 4.25 do 5 Din, mlazna krave od 8 do 9 Din, breje krave od 8 do 9 Din, mlada živina od 7 do 9.50 Din, teleta od 12 do 13 Din. Prodanih je bilo 236 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 11 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 28. marca je bilo pripeljanih 261 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 3-6 tednov stari komad 120 do 220 Din, 7-9 tednov 250 do 300 Din, 3-4 mesece 400 do 450 D, 5-7 mesecev 500 do 550 Din, 8-10 mesecev od 650 do 950 Din, 1 leto 1100 do 2000 Din, 1 kg žive teže 10 do 13 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. Prodanih je bilo 164 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od 16 do 20 Din, meso od bikov, krav in telec od 10 do 14 Din, telečje meso od 16 do 25 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 28 Din.

Pri hemoroidni bolezni, zagatenju natrganih črevah, abscesih, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice, prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da najpljejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 359

Listnica ureduništva.

Šmactno pri Velenju: Dopis za širje občinstvo, ki ni o stvari podučeno, nerazumljiv; odnosno v nekaterih delih za objavo preokljiv. — Puščava: Nam je še danes žal, ker smo objavili dopis o dekletih. Nikakor ne gre, da bi se zamerjali gostilničarjem!

Nove knjige.

»O krščanski vzgoji mladine.« Pod tem naslovom je izšla v slovenskem prevodu okrožnica Sv. očeta Pija XI. z dne 31. decembra 1929. Papeževa okrožnica je vzbudila pozornost ne samo pri krščanskih vernikih, ki s sinovsko vdanostjo sprejemajo vzgojna načela in navodila rhovnega poveljarja katoliške cerkve, marveč tudi pri tistih, ki bi najrajše šolo popolnoma odtrgali od cerkve in njenega vpliva. Ker je šolsko vprašanje eno najbolj perečih, priporočamo papežovo okrožnico vsem, da jo ne samo nakratko prečitajo, marveč temeljito proučijo. Slovenski prevod je izšel v zalogi prodajalne KTD (poprej Ničman) v Ljubljani. Stane 4 Din, po pošti 5 Din. Dobiva se tudi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

NAŠA DRUŠTVA

Kerščanska ženska zveza v Mariboru ima v nedeljo dne 6. aprila ob 6. uri v stolni in mestni župni cerkvi velikonočno pobožnost s skupnim svetim opraviлом, katero bo opravil prevz. škof dr. Andrej Karlin. Uljudno se vabijo vse članice kakor tudi podporni člani, da se te pobožnosti udeležijo v čim večjem številu ter tako zadostijo svoji velikonočni dolžnosti. — Odbor.

Hoče. Gledališko predstavo »Črnošolec«, ki jo je uprizorilo tukajšnje Katoliško bralno društvo preteklo nedeljo v svoji društveni dvorani, je ponovilo omenjeno društvo v nedeljo dne 30. marca popoldne po večernicah v Sentlanžu na Dravskem polju v tamošnji dvorani Katoliškega prosvetnega društva.

Varberg. Dne 25. marca je priredila Marijina dekliška družba prav lep dan za naše mamice.

Britvo

vedno uporabljate, zato je potrebno, da je istana najboljša kakovosti. Še danes zahtevajte od Trgovskega doma Siermecki, Celje, ilustrirani cenik z več tisoč slikami, katero dobite popolnoma zastonj.

Lasničnik Din 35, 42, 94, brivni aparati Din 19, 21, 24, 55, britve Din 11, 21, 42, 45, 62, škarje za lasce Din 12, 14, 23 in vse ostale potrebšine za britje, pučur pomade za negovanje las in kože, parfume in nebroj drugih predmetov dobite po zelo nizki ceni. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar. Naročila preko Din 500 poštnine prosta.

Trgovski dom S. Siermecki, Celje št. 24. Dravska banovina. 107-6

Štiri deklice so deklamovale prav ljubke pesmice. Nato so igrale dve mični igrici »Močna mati« in »Rožica božjega Srca«. Nazadnje so pevali zapeli pesem o materi. Dvorana je bila natlačeno polna. Ljudje so bili s predstavo zadovoljni, tudi nekaj Rusov je bilo navzočih.

Hajdina. Ne ravno povsod, a na Hajdini smo doživeli zopet nekaj lepega. To je bila: materinska proslava. Za dne 24. marca popoldne je bil tečaj za matere, kjer je gospa ravnateljica Štupca iz Maribora govorila o vzgoji doraščujoče mladine ter s svojimi tehtinimi besedami našla pot v globino materinskih src. Gosposlična Tomažič od Sv. Marjete pa je povedala materam, kako in kdaj je kmečka hiša lepa, če se kdo pobriga za njeno lepoto. Na praznik Oznanjenja pa je bilo med rano sv. mašo skupno sv. obhajilo za matere, popoldne po večernicah pa njim na čast akademija v Društvenem domu. Tam je gospod učitelj Smodič v svojem, zlasti pa v imenu zadržanega gospoda šolskega upravitelja Lesnika povdaril resničnost besed Stomšeka — vzgojitelja, da: »družina in šola sestrici sta dve, ena brez druge biti ne sme«, ter ozval navzoče k složnemu sodelovanju pri vzgoji domače mladine. Ko so šolarji prav žalno zapeli tri pesmice, so nastopili pevci in pevka iz bralnega društva in zapeli dve pesmi v čast slovenski materi, nato pa je sledila Krevhova igra: »Pod božjim varstvom«. Gledalci so se tekom igre prepričali, kako je človek, ki zapusti svojo mater in gre v tujino, nesrečen, a vendar zopet srečen, če ohrani spomin na njo in ljubezen do Marije, ki jo predstavlja svetinjšica, od matere otroku, v svet odhajajočemu, darovana! Od vseh igralk so se najbolj

DR. O. ILAUNIG:

15

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Po teh besedah se dvigne cesar ter stopi proti vratom, a še enkrat se obrne ter reče skoraj oznevoljen:

»Mi hočemo, da vlada pravica in milost v Naši državi. Kdor misli, da se kuje zarota zoper Nas, naj to dokaže in tedaj hočemo rabiti meč pravice, ki ga je Nam dal Gospod kot strogi in vedno pravični sodnik. Na same govornice, to še enkrat ponavljam, pa se nobenemu ne sme skriviti las.«

Knez Vaclav Lobkovic je mislil drugače, nego je mislil njegov visoki gospodar. Poročila, ki jih je dobival iz Carigrada, so zahtevala največjo pozornost.

Molče je stopal za svojim gospodom, o katerem je vedel, da ni zaupal svoji lastni moči ter se je vedno bal odgovornosti, da ne bi vsled strogih izvajanj njegovih vladarskih pravic trpel blagor njegove duše. Knez Lobkovic pa ni bil

samo mož prevdarka, ampak tudi dejanja in je znal porabiti pravi trenutek, če je bilo treba kaj doseči.

IV.

V Laksenburgu.

Tu gospoda kralju vsa zavpije:
Bog ti slavo hrani večne čase!
Svetlim vnukom tvojim dneve srečne!
Hrum vesel po dvoranah bije.

Levstik.

V krasni dvorani cesarskega grada Laksenburga pri Dunaju je sedel na dan sv. Leopolda leta 1667 cesar Leopold I. na zlatem prestolu. Nosal je velik plašč, pretkan z zlatimi nitmi, ki je imel tudi na notranji strani vdeleno najdražje blago.

Ob cesarjevi strani je stal cesarski državni minister Vaclav Evsebij knez Lobkovic. Ob levi strani se je postavil Krištof Abele pl. Lilienburg ter čakal na povelje svojega vladarja. V neki oddaljenosti so se postavili najplemenitejši dvorjani cesarja, ki so se zbrali v tej uri v dvorani. Bila je to ura kratke avdiience, ki jo je dovolil

Ste naročili na list „NEDELJA“?
Izbija vsak teden? Prinaša vrabokratni nedeljski svangulji in mladice ter drugo podučno vrabokratno branje, razsvetljuje pa tudi lepo povest »Ozoci naše ljube Gospe« in mišne zgodbe za deca. Stane mesečno le 2.—Din (letno 24.—Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: UPRAVA NEDELJE, MARIBOR, STOMŠKOV TRG 20.

izkazale: Albina Planinc, Angela ter Kuna Pal, a tudi ostale so dobro rešile svoje vloge, kar priča obilno ploskanje po dvorani in pa solze ginjenih gledalcev. Vsi pa, ki ste prišli v dom izobrazbe in zabave, pridite še vedno radi, če bo kaj! In to bo, ker mora biti! — Dne 6. aprila, to je v nedeljo popoldne, bodo slike in predavanje gospoda profesorja Sedivy iz Maribora o Rusiji, zato pridite v Društveni dom stari in mladi!

Veržej. Na cvetno nedeljo priredi Dekliška zveza krasno pasijonsko igro »Stabat Mater« v štirih dejanjih, in sicer popoldne takoj po večernicah v dvorani Marijanišča. Vabimo k obilni udeležbi te pretresljive vprizoritve!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo proslavi materinski dan, četudi že nekoliko pozno, dne 6. aprila, popoldne po večernicah. Na vzporedju je lepa in poučna igra »Cvetina Borograjska«, ki nad vse jasno kaže, kaj stori dobra vzgoja v otroku, nekaj deklamacij in govor. Pridite v obilnem številu, posebno pa mamice!

Ormož. Katoliško izobraževalno društvo od Sv. Tomaža priredi na cvetno nedeljo dne 13. aprila ob 10. uri v tukajšnjem Društvenem domu krasno igro »Cvetina Borograjska« v sedmih dejanjih.

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo dne 6. aprila priredi tukajšnje bralno društvo popoldne po večernicah na šolskem odru materinski dan. Deklamacija, govor in igra »Lurška pastirica«, vse bo posvečeno našim krščanskim materam, ki so zato iskreno vabljeni, da se udeležijo te njim v čast prirejene proslave.

Podčetrtek. Na Marijin praznik dne 25. marca je priredilo tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo materinski dan. Na vrsti so bile najprej deklamacije o Mariji in o materi, ki so jih prednašali vsi dobro: dekleta, mladeniči in otroci. Jako imenitno so se pa odrezale nazadnje še dekleta pri enodejanki »Pismo«. Vsi navzoči so sledili celi proslavi z velikim zanimanjem in so napolnili ves prostor v cerkveni hiši. Miadini pa zopet kličejo: Le naprej pogumno po tej poti, ki edina vodi do pravega veselja in sreče!

Zgornja Poljskava. Materinski dan je praznovalo tudi izobraževalno društvo »Skala« v Zgornji Poljskavi. V ta namen je članstvo pod delavnim vodjem g. F. Kobanom naštudiralo nekaj lepih deklamacijskih in igralskih točk. Marsikatero materino oko se je porosilo, obenem pa postalo ponosno. Materino srce je pač največji zaklad na svetu.

Št. Janž pri Velenju. Dne 25. marca smo dostojno proslavili materinski dan. Prosvetno

društvo skupno z Marijino družbo in Marijinem vrtecem je priredilo prav čedno akademijo našim ljubim mamicam na čast.

DOPISI

Dravograd. Dne 8. I. 1930 pri snaženju greznice stranišča na kolodvoru Dravograd-Maža, srez Slovenjgradec, se je našla na dnu mala monštranca za relikvije. Monštranca je iz medij; svojčas je bila pozlačena, a je zlata prevleka skoro povsem izginila, ker se je monštranca že kakih 10 let morala nahajati v tej greznici. Na desni spodnji strani monštranca je mal kip sv. Florijana. Monštranca se začasno hrani pri žandarmerijski stanici v Dravogradu. Interesentje, osebito duhovniki, se opo zarjajo, naj si stvar ogledajo in se, če monštranco prepoznajo, javijo sodišču v Slovenjgradcu. (Kl 11/30).

Leskovec. V nedeljo zvečer po »Zdrava Mariji, dne 23. marca, nas je zapustil dober prijatelj, »star mladenič«, obče spoštovan posestnik Janžek Šmigoc v 74. letu svoje starosti. V nedeljo je umrl, na Marijin praznik je bil pokopan. Od njegove hiše v Belavškaku se je pomikal dolg sprevod proti cerkvi sv. Andraža. Njegova zadnja pot ni bila žalostna, ne, bila je vesela, zmagoslavna. Dobri in zvesti hlapec je šel v veselje svojega Gospoda! Še pozni rodovi se bodo zgedovali na njegovi ljubezni do hiše božje. Sedem umetno poslikanih okenj nosl napis: »Daroval Janžek Šmigoc 1914.« Še pred smrtjo je mislil na hišo božjo. Svojemu nečaku Frančeku Šmigocu je naročil, da mora izplačati 10.000 Din, ko se bo začela popravljati že nad sto let stara fresko-slikarija. Daj mu Gospod bogato plačilo v nebesih, naš ljubi ki farni cerkvi pa še vsaj šest takih dobrotnikov! Naj v miru počiva!

Sv. Vid pri Ptuj. Ta teden je zapustil našo farno in se naselil v Sv. Lenartu v Slov. gor. naš dragi Josip Mlakar, krojač in posestnik v Lancovi vasi. Tukajšnje posestvo je prodal g. Kmetecu iz Draženc. Vsem nam je bridko žal za g. Mlakarjem. Bil je predsednik Prosvetnega društva od početka. Pod njegovim predsedništvom se je društvo jako dvignilo in lani postavilo lepi Slomškov dom, ki bo vedno pričal o marljivosti Mlakarjevi. Mlakar je bil tudi podpredsednik Narodne Odbrane, saj je bil najbolj narodno zaveden v naši fari tudi v težkih avstrijskih časih. Tudi pri hranilnici je bil v nadzorstvu. Res je bil vedno odločen

narodnjak in katoličan! Teško nam je slovo od dobrega in delavnega moža, hvaležni smo mu za vse, kar je v fari dobrega storil. Vedno Te bomo ohranili v najlepšem spominu in se veselili Tvojega obiska. Bog plačaj vse delo in trud! Tudi njegovi družini želimo na novem mestu dosti božjega blagoslova! — Tako je v enem mesecu izgubilo naše društvo predsednika in podpredsednika. Po Veliki noči bomo imeli občni zbor in izbrali nove može.

Jurovec, Sv. Vid pri Ptuj. Pri nas je umrl osemletni šolar Franček Zajc. Ker je bil to jako priden šolar, ga je do groba spremila vsa šola z učiteljstvom vred. Učenci so mu zapeli lepo nagrobnico. Veseli se pri Bogu!

Slovenjgradec. Srebrni jubilej Hranilnice in posojilnice in ustanovitev Kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Slovenjgradcu. V soboto dne 29. marca so se zbrali v Zadrudnem domu stari, preizkušeni gospodarski in narodni bojovniki, neustrašeni kmečki očaki in gospodarji iz cele slovenjgraške okolice. Mala dvorana Zadrudnega doma je bila nabito polna. In z neobičajno napetostjo so poslušali ljudje poročilo nadrevizorja gospoda Vl. Pušenjaka o zgodovini našega kmečkega zavoda. Težak je bil začetek pred 25 leti na tukajšnji nezavedni severni meji, toliko večja je zasluga mož, ki so pripeljali v razburkanih valovih gospodarskih in narodnih bojev čoln našega zavoda v varen pristan sedanjega gospodarskega razmaha in procvita. Vič. g. župniku Pečniku in g. županu Luka Pogaču, prvemu slovenskemu kmetu v dravski banovini, ki je bil odlikovan z redom sv. Save, gre predvsem zasluga ohranitve naše hranilnice. Hranilnica je bila ustanovljena dne 6. aprila 1905 ter je sodeloval v nji kot član nadzorstva od l. 1908 tudi mestni župnik vič. g. Čížek. Po izčrpnem poročilu gospoda nadrevizorja je podal kaptan gospod Kotnik, izza leta 1924 agilni tajnik hranilnice, zelo jasno sliko o gospodarskih odnosih slovenjgraške okolice ter njihovem uplivu na razvoj zavoda. Pri volitvi odbora se je ponovno izbralo stare, preizkušene člane s predsednikom g. Gams Antonom na čelu. H koncu te tihe, v mestu skoraj neopažene slavnosti se je vršil tudi ustanovni občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge. Prvi kmetijski gospodarski zadrugi v našem mestu želimo čim mogočnejši razmah in uspeh v korist in blagor vsega domačega kmetijstva v Mislinjski dolini!

Marija Devica v Brezju. V sredo, 26. marca, se nas je zbralo precejšnje število ljudi, ki stanujemo v okolici podružnične cerkve v Brezju. Razgovarjali smo se o tem, kako bi

Karl May IV. zvezek izšel!

„Med Jezidi“

Je naslov IV. zvezka Karl Mayevih spisov. Nad vse zanimivi dogodki se odigravajo tam na daljnem Jutrovem. S tem je zaključena zbirka štirih zvezkov »KRIŽEM PO JUTROVEM«, ki so vezani v knjigo. Veza ni vsi 4 zvezki stanejo 15 Din, celo platno 70 Din. Naroča se posamezno zvezke kot tudi lepo vezano zbirko pri

**Tiskarna
sv. Cirila
v Mariboru**

cesar izjemoma različnim deputacijam, došlim iz raznih pokrajin, da izrazijo na dan cesarjevega rodu svoje vdane čestitke.

Po deputaciji plemenitašev iz Zgornje Avstrije je prišla Štajerska. Bili so Ivan Friderik baron Tyrudl, Ivan Kašpar pl. Kellersperg, cesarski grajski stotnik v Gradcu Filip grof Brenner, grof Ivan Erazem Tatenbah ter župan graškega mesta Melhior Gelb. Tudi te odposlanke je sprejel cesar posebno milostno ter jih odpustil po preteku četrte ure.

Na poseben migljaj plemiča Lilienberg sta ostala oba grofa Brenner in Tatenbah v predvorani, poklicana sta bila še enkrat k cesarju.

»Mi smo vas, gospodje,« reče cesar prijazno, »še enkrat pozvali k Nam, ker imamo z vami še nekaj posebno zaupnega govoriti.«

Oba plemenitaša se priklonita globoko in cesar nadaljuje:

»Vas grof Brenner, poznamo že dolgo kot našega vedno zvestega grajskega stotnika mesta Gradca, kateremu tudi čisto mirno prepustimo naše štajersko glavno mesto; Vi pa, grof Tatenbah, ste nam bili posebno v zadnjem času od več spoštovanih oseb tako tople priporočeni, da vas ravno tako smatramo kot enega najzvestejših

plemenitašev Naše države in tako mislimo dati vama poseben dokaz Naše cesarske milosti in Našega posebnega zaupanja, da vaju določimo kot previdne in tajne čuvaje v štajerski deželi, kjer hočejo, kakor se je Nam poročalo, nasprotniki Naše vlade iz Ogrske in Hrvatske po veleizdajniškem načrtu zanetiti upor.«

Cesar je prekinil svoj govor, gledal obema grofoma v obraz, na katerih se je bralo, da so napravile besede različen utis. Dočim je kazal grof Brenner presenečenje in osupljenost, je zaigral okoli usten grofa Tatenbaha rahel smehljaj, kakor bi bil v zadregi in njegov obraz je postal bled. Cesar je to opazil in ga pogledal pozorno.

Grof Tatenbah najde hitro mir in samozavest, se globoko prikloni ter reče:

»Veličanstvo, ako bi ne slišal besed o veleizdajalskih načrtih sovražnikov, ki hočejo razširiti zaroto celo po Štajerskem, iz ust Njegovega Veličanstva, bi jih moral na vsak način zavreči, ker le blaznost in predrznost bi mogli roditi take načrte. Ker pa ima Njegovo Veličanstvo zanesljivo poročila, moram le zagotoviti, da se čuti grof Tatenbah neskončno počaščenega in odlikovanega radi premilostljivega zaupanja prevzviše-